

Gródek, 19 grudnia 2020 roku

Stowarzyszenie na rzecz Praworządności w Szkołach „Stowarzyszenie Umarłych Statutów”

kontakt@umarlestatuty.pl

KRS: 0000830651

Znak sprawy: WW.01.01-VIII/2020

Sz. P. Aurelia Michałowska
Mazowiecki Kurator Oświaty

WNIOSEK

Działając w imieniu Stowarzyszenia na rzecz Praworządności w Szkołach „Stowarzyszenie Umarłych Statutów”, na podstawie *art. 241 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (Dz.U. z 2020 r. poz. 256)*, działając w interesie publicznym, składam wniosek o:

1. przeprowadzenie w ramach sprawowanego na podstawie *art. 51 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (Dz. U. z 2020 r. poz. 910, dalej jako p.o.)* nadzoru pedagogicznego kontroli zgodności z prawem wskazanych w uzasadnieniu postanowień Statutu **Szkoły Podstawowej nr 260 w Warszawie**, (dalej: „Statut”), a także dokumentów do niego dodanych, czyli Wewnętrznych Zasad Oceniania dla klas I-III oraz IV-VII (dalej: „WSO dla klas I-III; WSO dla klas IV-VIII);
2. uchylenie na podstawie *art. 114 ustawy – Prawo oświatowe* niezgodnych z powszechnie obowiązującym prawem postanowień Statutu.

UZASADNIENIE

Kwestionowane postanowienie Statutu: § 60 ust. 2

Statut zabrania uczniom farbowania włosów, noszenia nieodpowiednich fryzur, malowania paznokci, noszenia makijażu.

Takie postanowienie nigdy nie powinno się znaleźć w statucie szkoły. Zgodnie z art. 99 pkt 3 p.o., w statucie obowiązki ucznia mogą być określone w zakresie „przestrzegania zasad ubierania się uczniów na terenie szkoły lub noszenia na terenie szkoły jednolitego stroju”. Pojęcia „ubierania się” nie można interpretować rozszerzającego i rozumieć pod nim również „wyglądu ucznia”, w tym „fryzury” i „makijażu”, zwłaszcza że w uzasadnieniu do projektu ustawy Prawo oświatowe projektodawca wskazał, że: „W zapisie dotyczącym przestrzegania zasad ubierania się uczniów na terenie szkoły, zrezygnowano z wyrażenia dotyczącego dbania o schludny wygląd, kierując się zgłaszaniem w tej kwestii przez uczniów, rodziców i nauczycieli wątpliwościami dotyczącymi zakresu pojęcia „schludny”, jako bardzo szeroko rozumiany

i nieprecyzyjny.”¹ Jasno więc podkreślono, że statuty po wejście w życie Prawa oświatowego nie mogą już określać zasad wyglądu uczniów.

Kwestionowane postanowienie Statutu: § 61 ust. 5

„W razie zauważenia przez prowadzącego zajęcia złamania zasady, o której mowa w ust. 3, ma on obowiązek odebrania uczniowi telefonu lub innego urządzenia elektronicznego i przekazania go do depozytu do sekretariatu szkoły. Urządzenia te zostaną zwrócone wyłącznie rodzicom ucznia lub upoważnionej przez niego osobie dorosłej w godzinach pracy sekretariatu.”

Bezspornie na terenie szkoły może być wprowadzony zakaz korzystania z telefonów komórkowych podczas lekcji: wynika to z art. 99 pkt 4 p.o. Niedopuszczalne jest jednak zobowiązanie uczniów do oddawania telefonów komórkowych nauczycielom.

Zgodnie z art. 140 Kodeksu cywilnego „W granicach określonych przez ustawy i zasady współżycia społecznego właściciel może, z wyłączeniem innych osób, korzystać z rzeczy zgodnie ze społeczno-gospodarczym przeznaczeniem swego prawa, w szczególności może pobierać pożytki i inne dochody z rzeczy. W tych samych granicach może rozporządzać rzeczą”. O ile zatem sam zakaz korzystania z telefonu komórkowego w czasie lekcji jest zgodny z art. 99 pkt 4 p.o., a nawet wydaje się uzasadniony z punktu widzenia celów, jakie mają zajęcia lekcyjne, o tyle konieczność oddawania telefonów do depozytu jest ograniczeniem nieproporcjonalnym. Nie da się racjonalnie uzasadnić tezy zgodnie, z którą rekwirowanie telefonów miałyby przynieść inne skutki niż zakaz ich używania. Jest to zatem ograniczenie nieproporcjonalne. Zgodnie z art. 64 ust. 3 Konstytucji RP, „Własność może być ograniczona tylko w drodze ustawy i tylko w zakresie, w jakim nie narusza ona istoty prawa własności”. Żadna ustawa nie daje tymczasem szkole uprawnienia do pozbawiania uczniów posiadania jakichkolwiek przedmiotów.

Przepis art. 99 pkt 4 p.o. również nie jest taką podstawą prawną, ponieważ przepis ten daje podstawę jedynie do określania obowiązków uczniów w zakresie przestrzegania warunków wnoszenia i korzystania z telefonów komórkowych i innych urządzeń elektronicznych na terenie szkoły. Nie zawiera on natomiast kompetencji do wprowadzenia możliwości pozbawiania uczniów władztwa nad telefonami. W przypadku niezastosowania się do warunków wnoszenia i korzystania z telefonów komórkowych przez ucznia (np. poprzez korzystanie z telefonu podczas lekcji), szkoła może zastosować kary przewidziane w statucie szkoły, natomiast nie ma możliwości choćby nawet tymczasowego pozbawiania posiadania..

¹ Druk nr 1030, Rządowy projekt ustawy - Prawo oświatowe, s. 187, <http://orka.sejm.gov.pl/Druki8ka.nsf/0/A6845D3FAD39F983C125806C0063B16E/%24File/1030.pdf>, [dostęp: 14.09.2020 r.].

Kwestionowane postanowienie Statutu: § 71 ust. 1

„Uczeń, który w wyniku klasyfikacji rocznej uzyskał ocenę niedostateczną z jednego z obowiązkowych zajęć edukacyjnych, może zdawać egzamin poprawkowy. W wyjątkowych przypadkach rada pedagogiczna może wyrazić zgodę na egzamin poprawkowy z dwóch obowiązkowych zajęć edukacyjnych.”

Przepis art. 44m ust. 1 pkt 1 ustawy o systemie oświaty (t.j. Dz.U. z 2020 r. poz. 1327, dalej: „u.s.o”) stanowi, że jeśli uczeń otrzymał negatywną ocenę klasyfikacyjną z jednego lub dwóch obowiązkowych zajęć edukacyjnych może przystąpić do egzaminu poprawkowego. Niezasadny jest zatem postanowienie Statutu, które mówi, że rada pedagogiczna tylko w wyjątkowych przypadkach może zezwolić uczniowi na poprawę oceny klasyfikacyjnej z dwóch przedmiotów. Szkoła ma obowiązek zapewnić uczniowi chcącemu poprawić oceny klasyfikacyjne z dwóch przedmiotów warunki do napisania egzaminu. Statut nie może więc zastrzegać radzie pedagogicznej prawa do decyzji z ilu przedmiotów uczeń może zdawać egzamin poprawkowy, gdyż jest to niezgodne z powszechnie obowiązującym prawem.

Kwestionowane postanowienie Statutu: § 80 ust. 7

„W przypadku ucznia, który ukończył 18 lat i opuszczał zajęcia bez usprawiedliwienia, bądź nie rokuje, że ukończy szkołę w danym roku szkolnym, rada pedagogiczna podejmuje decyzję o skreśleniu go z listy uczniów.”

Jak wynika z art. 68 ust. 2 p.o.: „Dyrektor szkoły lub placówki może, w drodze decyzji, skreślić ucznia z listy uczniów w przypadkach określonych w statucie szkoły lub placówki. Skreślenie następuje na podstawie uchwały rady pedagogicznej, po zasięgnięciu opinii samorządu uczniowskiego.”

Statut zatem dokonuje bezprawnej modyfikacji trybu skreślenia ucznia z listy uczniów, która to unormowana jest na poziomie ustawowym. Należy zważyć, że skreślenie ucznia z listy uczniów nie może nastąpić w drodze uchwały rady pedagogicznej, a jedynie na jej podstawie. Skreślenie następuje bowiem w drodze decyzji dyrektora szkoły.

Kwestionowane postanowienie WSO dla klas IV-VIII: § 10

„Ocenę celującą otrzymuje uczeń, który prezentuje wiadomości w zakresie szerszym niż wymagania programowe, a treści wiadomości potrafi łączyć ze sobą;”

„Ocenę celującą otrzymuje uczeń, który w miarę posiadanych umiejętności i zdolności bierze udział w konkursach międzyklasowych i międzyszkolnych oraz międzyszkolnych zawodach sportowych”

Przepis § 10 WSO dla klas IV-VIII określa wprost, że uzyskanie oceny „celującej”, zarówno w przypadku ocen bieżących, półrocznych i rocznych nie jest możliwe, jeśli uczeń nie

opanował materiału wykraczającego poza ramy podstawy programowej oraz gdy nie wziął udziału w żadnym konkursie przedmiotowym.

W myśl § 7 ust. 1 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 22 lutego 2019 r. w sprawie oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy w szkołach publicznych (Dz.U. poz. 373) stopień celujący jest najwyższą możliwą do uzyskania roczną oceną klasyfikacyjną. Słuszne jest zatem, aby ustalone kryteria oceny celującej były najbardziej wymagające. Wymagania te nie mogą jednak wykraczać poza podstawę programową bądź program nauczania, gdyż taka regulacja jest sprzeczna z art. 44b ust. 3 u.s.o.

Zgodnie z ustawowym unormowaniem, ucznia można oceniać tylko i wyłącznie w zakresie wiedzy i umiejętności określonych w podstawie programowej bądź programie nauczania. Wymagania na ocenę celującą nie mogą być tak skonstruowane, że wymaga się od ucznia opanowania materiału wykraczającego poza program nauczania. Statut szkoły nie może rozszerzać definicji oceniania osiągnięć edukacyjnych ucznia znajdującej się w u.s.o.

Wobec powyższego wniosek należy uznać za właściwie uzasadniony.

(—) ŁUKASZ KORZENIOWSKI
Prezes Zarządu

Pismo sporządził:
Wojciech Sieradzan